

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet ett antal lagförslag från olika propositioner som behöver lagtekniskt samordnas bl. a. på grund av den tidsmässiga ordning som regeringens förslag behandlas i olika utskott och beslutas av riksdagen.

Propositionerna

I proposition 1998/99:119 Socialförsäkringens personkrets (delvis) föreslår regeringen (Socialdepartementet) att riksdagen antar det i propositionen framlagda förslaget till

2. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring såvitt avser 3 kap. 2, 2 a och 5 §§,

4. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension såvitt avser 2 kap. 6 §,

7. lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag såvitt avser 1 §,

23. lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer såvitt avser 1 §.

I proposition 1999/2000:2 Inkomstskattelagen föreslår regeringen (Finansdepartementet) att riksdagen antar det i propositionen framlagda förslaget till

56. lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer.

I proposition 1999/2000:4 Vilande förtidspension föreslår regeringen (Socialdepartementet) att riksdagen antar det i propositionen framlagda förslaget till

3. lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer.

I proposition 1999/2000:10 Ett reformerat studiestödssystem föreslår regeringen (Utbildningsdepartementet) att riksdagen antar regeringens förslag till

3. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,

13. lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer,

Lagförslag 3 i proposition 1999/2000:10 återfinns som bilaga 1.

Lagen om allmän försäkring

I proposition 1998/99:119 Socialförsäkringens personkrets har föreslagits ändringar i 3 kap. 2, 2 a och 5 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring. Ändringarna skall träda i kraft den 1 januari 2001. Dessa ändringar behöver anpassas till ändringar med ikraftträdande den 1 januari 2000 som föreslagits i andra betänkanden, nämligen ändring i 3 kap. 2 § enligt betänkande 1999/2000:SkU2 Inkomstskattelagen, ändring i 3 kap. 2 a § enligt betänkande 1999/2000:SkU7 Förmånsbeskattning av miljöbilar, m.m. (antagen av riksdagen den 1 december 1999, rskr. 1999/2000:66) och 3 kap. 5 § enligt betänkande 1999/2000:SfU5 Vilande förtidspension. Utskottet lägger i *bilaga 2* fram lagförslag i enlighet härmed. Proposition 1998/99:119 är i övrigt behandlad av utskottet i betänkande 1999/2000:SfU3 och beslutad av riksdagen den 27 oktober 1999 (rskr. 1999/2000:12).

Utbildningsutskottet har till socialförsäkringsutskottet överlämnat lagförslag 3 lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring i proposition 1999/2000:10 Ett reformerat studiestödssystem (bilaga 1). I lagförslaget föreslås ändring i bl.a. 3 kap. 5 § lagen om allmän försäkring med ikraftträdande den 1 juli 2001. Denna ändring behöver anpassas till ändringarna som enligt ovan avses träda i kraft den 1 januari 2001. Utskottet föreslår att lagförslaget antas med den ändringen att 3 kap. 5 § erhåller av utskottet i *bilaga 3* framlagt förslag till ny lydelse. Proposition 1999/2000:10 är behandlad av utbildningsutskottet i betänkande 1999/2000:Ubu7.

Lagen om inkomstgrundad ålderspension

I proposition 1998/99:119 Socialförsäkringens personkrets har föreslagits ändringar i 2 kap. 6 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension som skall träda i kraft den 1 januari 2001. Utskottet lägger i *bilaga 4* fram förslag till ändrad lydelse av 2 kap. 6 §. Ändringen är i enlighet med regeringens förslag i proposition 1998/99:119 men med anpassad lydelse enligt lagförslag i betänkande 1999/2000:SkU2 Inkomstskattelagen, som avses träda i kraft den 1 januari 2000.

Lagen om allmänna barnbidrag

I proposition 1998/99:119 Socialförsäkringens personkrets föreslås ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag såvitt avser 1 § med ikraftträdande den 1 januari 2001. Utskottet lägger i *bilaga 5* fram förslag till ändrad lydelse av detta lagrum i enlighet med regeringens förslag men med anpassad lydelse enligt lagförslag i betänkande 1999/2000:SfU1 Anslag inom socialförsäkringsområdet (utgiftsområdena 10, 11 och 12), som avses träda i kraft den 1 januari 2000.

I såväl proposition 1999/2000:2 Inkomstskattelagen som proposition 1999/2000:4 Vilande förtidspension föreslås ändringar i 5 § lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer som avses träda i kraft den 1 januari 2000. I sistnämnda proposition föreslås även samtidig ändring i lagens 1 §. Lagförslaget i proposition 1999/2000:2 har överlämnats till socialförsäkringsutskottet. Utskottet lägger i *bilaga 6* fram ett samordnat lagförslag av de ändringar som föreslås i propositionerna. Propositionerna har i övrigt behandlats i betänkandena 1999/2000:SkU2 resp. 1999/2000:SfU5.

Även i proposition 1998/99:119 föreslås ändringar i 1 § lagen om bostadstillägg till pensionärer men med ikraftträdande den 1 januari 2001. Utskottet lägger i *bilaga 7* fram förslag i enlighet härmed men med en anpassning till de nyss nämnda lagändringarna.

Utbildningsutskottet har till socialförsäkringsutskottet överlämnat i proposition 1999/2000:10 framlagt förslag till ändring i 5 § lagen om bostadstillägg till pensionärer. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2001. Socialförsäkringsutskottet lägger i *bilaga 8* fram förslag till lagändring som anpassats till de tidigare ändringarna.

Hemställan

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. med anledning av proposition 1998/99:119 antar av utskottet i bilaga 2 framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
2. med anledning av proposition 1999/2000:10 antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring med den ändringen att 3 kap. 5 § skall ha som utskottets förslag betecknade lydelse enligt bilaga 3,
3. med anledning av proposition 1998/99:119 antar av utskottet i bilaga 4 framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
4. med anledning av proposition 1998/99:119 antar av utskottet i bilaga 5 framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag,
5. med anledning av propositionerna 1999/2000:2 och 1999/2000:4 antar av utskottet i bilaga 6 framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer,
6. med anledning av proposition 1998/99:119 antar av utskottet i bilaga 7 framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer,
7. med anledning av proposition 1999/2000:10 antar av utskottet i bilaga 8 framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer.

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Berit Andnor

I beslutet har deltagit: Berit Andnor (s), Bo Könberg (fp), Margit Gennser (m), Maud Björnemalm (s), Anita Jönsson (s), Ulla Hoffmann (v), Rose-Marie Frebran (kd), Ulf Kristersson (m), Mariann Ytterberg (s), Gustaf von Essen (m), Lennart Klockare (s), Ronny Olander (s), Sven-Erik Sjöstrand (v), Fanny Rizell (kd), Göran Lindblad (m), Kerstin-Maria Stalin (mp) och Birgitta Carlsson (c).

Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 2, 2 a och 5 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt bet. 1999/2000:SkU2 Utskottets förslag

3 kap. 2 §

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete, antingen såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (*inkomst av anställning*) eller på annan grund (*inkomst av annat förvärvsarbete*). *Som inkomst av anställning räknas dock inte ersättning från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller en utländsk juridisk person, om arbetet har utförts i arbetsgivarens verksamhet utom riket.* I fråga om arbete som utförs utomlands av den som av en statlig arbetsgivare sänts till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning bortses vid beräkningen av sjukpenninggrundande inkomst från sådana lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet. Som inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte heller inkomst som avses i 10 kap. 3 § 1–3 inkomstskattelagen (1999:000) eller sådan ersättning som anges i 1 § första stycket 1–5 och fjärde stycket lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte sådan ersättning enligt gruppsjukförsäkring eller trygghetsförsäkring vid arbetsskada som enligt 2 § första stycket lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete *här i landet*, antingen såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (*inkomst av anställning*) eller på annan grund (*inkomst av annat förvärvsarbete*). I fråga om arbete som utförs utomlands av den som av en statlig arbetsgivare sänts till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning bortses vid beräkningen av sjukpenninggrundande inkomst från sådana lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet. Som inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte heller inkomst som avses i 10 kap. 3 § 1–3 inkomstskattelagen (1999:000) eller sådan ersättning som anges i 1 § första stycket 1–5 och fjärde stycket lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte sådan ersättning enligt gruppsjukförsäkring eller trygghetsförsäkring vid arbetsskada som enligt 2 § första stycket lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt. Den sjukpenninggrundande inkomsten fastställs av försäkringskassan. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

nämnda skatt. Den sjukpenninggrundande inkomsten fastställs av försäkringskassan. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst bortses från sådan inkomst av anställning och annat förvärvsarbete som överstiger sju och en halv gånger prisbasbeloppet. Det belopp som sålunda skall undantas skall i första hand räknas av från inkomst av annat förvärvsarbete. Ersättning för utfört arbete i annan form än pension räknas som inkomst av anställning, såvida ersättningen under ett år uppgår till minst 1 000 kronor, även om mottagaren inte är anställd hos den som utger ersättningen. I nu angivna fall skall den som utför arbetet anses såsom arbetstagare och den som utger ersättningen såsom arbetsgivare. Kan ersättning för arbete för någon annans räkning under året inte antas uppgå till minst 1 000 kronor, skall ersättningen från denne inte tas med vid beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten i annat fall än då den utgör inkomst av näringsverksamhet. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning skall bortses från ersättning som enligt 2 a § skall anses som inkomst av annat förvärvsarbete samt ersättning som idrottsutövare får från sådan ideell förening som avses i 7 kap. 7 § första stycket inkomstskattelagen (1999:000) och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte kan antas uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning bortses även från ersättning från en stiftelse som har till väsentligt ändamål att tillgodose ekonomiska intressen hos dem som är eller har varit anställda hos en arbetsgivare som lämnat bidrag till stiftelsen (vinstandelsstiftelse) eller från en annan juridisk person med motsvarande ändamål, om ersättningen avser en sådan anställd och inte utgör ersättning för arbete för den juridiska personens räkning. Detta gäller dock endast om de bidrag arbetsgivaren lämnat till den juridiska personen varit avsedda att vara bundna under minst tre kalenderår och att på likartade villkor tillkomma en betydande del av de anställda. Om arbetsgivaren är ett fåmansföretag eller ett fåmanshandelsbolag skall vid beräkningen inte bortses från ersättning som den juridiska personen lämnar till sådan företagsledare eller delägare i företaget eller en person som är närstående till någon av dem. Med fåmansföretag, fåmanshandelsbolag, företagsledare och närstående person avses detsamma som i inkomstskattelagen. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning skall alltid bortses från ersättning från en vinstandelsstiftelse som härrör från bidrag som arbetsgivaren lämnat under åren 1988–1991.

Beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten skall, där förhållandena inte är kända för försäkringskassan, grundas på de upplysningar som kassan kan inhämta av den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller som kan framgå av den uppskattning, som vid taxering gjorts av den försäkrades inkomst. Semesterlön får inte inräknas i den sjukpenninggrundande inkomsten till högre belopp än vad som skulle ha utgivits i lön för utfört arbete under motsvarande tid. En liknande begränsning skall gälla semesterersättning. Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning.

Lydelse enligt riksdagens beslut *Utskottets förslag*
(bet. 1999/2000:SkU7,
rskr. 1999/2000:66)

2 a §

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst skall ersättning från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller är en utländsk juridisk person anses som inkomst av annat förvärvsarbete, om *ersättningen avser arbete som utförts inom riket samt* arbetsgivaren och arbetstagaren träffat överenskommelse om att ersättningen skall hänföras till sådan inkomst.

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst skall ersättning från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller är en utländsk juridisk person anses som inkomst av annat förvärvsarbete, om arbetsgivaren och arbetstagaren träffat överenskommelse om att ersättningen skall hänföras till sådan inkomst.

Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas dessutom ersättning för arbete under förutsättning att ersättningen betalats ut

1. till mottagare som har en F-skattsedel antingen när ersättningen bestäms eller när den betalas ut,

2. till mottagare som har en A-skattsedel eller en F-skattsedel med villkor enligt 4 kap. 9 § skattebetalningslagen (1997:483) eller som saknar skattsedel på preliminär skatt, om

a) ersättningen tillsammans med annan ersättning för arbete från samma utbetalare under inkomståret kan antas komma att understiga 10 000 kronor,

b) utbetalaren är en fysisk person eller ett dödsbo,

c) ersättningen inte utgör utgift i en av utbetalaren bedriven näringsverksamhet,

d) utbetalaren och mottagaren inte har träffat en överenskommelse om att ersättningen skall hänföras till inkomst av anställning, och

e) det inte är fråga om sådan ersättning för arbete som avses i 12 kap. 16 § föräldrabalken,

3. till delägare i handelsbolag av bolaget,

4. till medlem i europeisk ekonomisk intressegruppering av grupperingen.

Om i fall som avses i andra stycket 1 mottagaren har en F-skattsedel med villkor enligt 4 kap. 9 § skattebetalningslagen, räknas ersättningen som inkomst av annat förvärvsarbete bara om F-skattsedeln skriftligen återopas.

Lydelse enligt bet. 1999/2000:SfU5 *Utskottets förslag*

5 §

Den allmänna försäkringskassan skall i samband med inskrivning av en försäkrad besluta om den försäkrades tillhörighet till sjukpenningförsäkringen. I fråga om en försäkrad som avses i 1 § första stycket skall kassan samtidigt fastställa den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst. Sådan fastställelse skall också ske för försäkrad som avses i 1

Den allmänna försäkringskassan skall besluta om en försäkrads tillhörighet till sjukpenningförsäkringen och fastställa sjukpenninggrundande inkomst. För en försäkrad som inte är bosatt i Sverige gäller detta så snart anmälan om hans inkomstförhållanden gjorts hos kassan. Av beslutet skall framgå i vad mån den sjukpenninggrundande

§ andra stycket så snart anmälan om hans inkomstförhållanden gjorts hos kassan. Av beslutet skall framgå i vad mån den sjukpenninggrundande inkomsten är att hänföra till anställning eller till annat förvärsarbete. Sjukpenningförsäkringen skall omprövas

inkomsten är att hänföra till anställning eller till annat förvärsarbete. Sjukpenningförsäkringen skall omprövas

a) när kassan fått kännedom om att den försäkrades inkomstförhållanden eller andra omständigheter har undergått ändring av betydelse för rätten till sjukpenning eller för sjukpenningens storlek,

b) när förtidspension eller särskild efterlevandepension enligt denna lag beviljas den försäkrade eller redan utgående sådan pension ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades arbetsförmåga eller, vid särskild efterlevandepension, förmåga eller möjlighet att bereda sig inkomst genom arbete,

c) när delpension enligt särskild lag beviljas den försäkrade eller redan utgående sådan pension ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades arbets- eller inkomstförhållanden,

d) när tjänstepension beviljas den försäkrade, samt

e) när ett beslut om vilandeförklaring av förtidspension enligt 16 kap. 16 eller 17 § upphör.

Ändring som avses i första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Under tid som anges under 1–6 får, om inte första stycket b, c eller d är tillämpligt, den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten sänkas lägst till vad den skulle ha varit närmast dessförinnan om försäkringskassan då känt till samtliga förhållanden. Detta gäller tid då den försäkrade

1. bedriver studier, för vilka hon eller han uppbär studiehjälp, studiemedel eller särskilt vuxenstudiestöd enligt studiestödslagen (1973:349), studiestöd enligt lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa, bidrag enligt förordningen (1995:938) om utbildningsbidrag för doktorander eller särskilt utbildningsbidrag,

2. genomgår vuxenutbildning för utvecklingsstörda (sär vux) och uppbär timersättning för studierna,

3. är inskriven vid arbetsmarknadsinstitut eller genomgår arbetmarknadsutbildning som beslutats av en arbetsmarknadsmyndighet,

4. är gravid och avbryter eller inskränker sitt förvärsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten härför,

5. är helt eller delvis ledig från förvärsarbete för vård av barn, om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584) och barnet inte har fyllt ett år. Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år har förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård,

6. fullgör tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

För en försäkrad som avses i tredje stycket 1 eller 3 skall försäkringskassan, vid sjukdom under utbildningstiden, beräkna sjukpenningen på en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade kan antas få under denna tid. Om

därvid den sjukpenninggrundande inkomsten helt eller delvis är att hänföra till anställning, skall årsarbetstiden beräknas på grundval av enbart det antal arbetstimmar som den försäkrade kan antas ha i ifrågavarande förvärvsarbete under utbildningstiden.

För en försäkrad som får sådan behandling eller rehabilitering som avses i 7 b § eller 22 kap. 7 § och som under denna tid får livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning enligt en annan författning skall försäkringskassan, vid sjukdom under den tid då livränta betalas ut, beräkna sjukpenningen på en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade kan antas få under denna tid.

För en försäkrad som avses i 10 c § första stycket 1 eller 2 skall dock under studieuppehåll mellan vår- och hösttermin, då den försäkrade inte uppbär studiesocial förmån som anges i tredje stycket 1, sjukpenningen beräknas på den sjukpenninggrundande inkomst som följer av första–tredje styckena, om sjukpenningen blir högre än sjukpenning beräknad på den sjukpenninggrundande inkomsten enligt fjärde stycket.

Fjärde stycket tillämpas även för försäkrad som avses i tredje stycket 6 när den försäkrade genomgår grundutbildning som är längre än 60 dagar.

Omprövning av sjukpenningförsäkringen enligt första stycket a skall ej omfatta ändring av den försäkrades inkomstförhållanden på grund av sådant förvärvsarbete som avses i 16 kap. 15 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.
2. Äldre bestämmelser tillämpas fortfarande i fråga om förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

Lydelse enligt bilaga 2

Utskottets förslag

3 kap.

5 §

Den allmänna försäkringskassan skall besluta om en försäkrads tillhörighet till sjukpenningförsäkringen och fastställa sjukpenninggrundande inkomst. För en försäkrad som inte är bosatt i Sverige gäller detta så snart anmälan om hans inkomstförhållanden gjorts hos kassan. Av beslutet skall framgå i vad mån den sjukpenninggrundande inkomsten är att hänföra till anställning eller till annat förvärvsarbete. Sjukpenningförsäkringen skall omprövas

a) när kassan fått kännedom om att den försäkrades inkomstförhållanden eller andra omständigheter har undergått ändring av betydelse för rätten till sjukpenning eller för sjukpenningens storlek,

b) när förtidspension eller särskild efterlevandepension enligt denna lag beviljas den försäkrade eller redan utgående sådan pension ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades arbetsförmåga eller, vid särskild efterlevandepension, förmåga eller möjlighet att bereda sig inkomst genom arbete,

c) när delpension enligt särskild lag beviljas den försäkrade eller redan utgående sådan pension ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades arbets- eller inkomstförhållanden,

d) när tjänstepension beviljas den försäkrade, samt

e) när ett beslut om vilandeförklaring av förtidspension enligt 16 kap. 16 eller 17 § upphör.

Ändring som avses i första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Under tid som anges under 1–6 får, om inte första stycket b, c eller d är tillämpligt, den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten sänkas lägst till vad den skulle ha varit närmast dessförinnan om försäkringskassan då känt till samtliga förhållanden. Detta gäller tid då den försäkrade

1. bedriver studier, för vilka hon eller han uppbär *studiehjälp, studiemedel eller särskilt vuxenstudiestöd* enligt studiestödslagen (1973:349), *studiestöd enligt lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa*, bidrag enligt förordningen (1995:938) om utbildningsbidrag för doktorander eller särskilt utbildningsbidrag,

2. *genomgår vuxenutbildning för utvecklingsstörda (särvox) och uppbär timersättning för studierna*,

3. är inskriven vid arbetsmarknadsinstitut eller genomgår arbetsmarknadsutbildning som beslutats av en arbetsmarknadsmyndighet,

4. är gravid och avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten härför,

5. är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn, om den

1. bedriver studier, för vilka hon eller han uppbär *studiestöd* enligt studiestödslagen (1999:000), bidrag enligt förordningen (1995:938) om utbildningsbidrag för doktorander eller särskilt utbildningsbidrag,

försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584) och barnet inte har fyllt ett år. Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år har förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård,

6. fullgör tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

För en försäkrad som avses i tredje stycket 1 eller 3 skall försäkringskassan, vid sjukdom under utbildningstiden, beräkna sjukpenningen på en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade kan antas få under denna tid. Om därvid den sjukpenninggrundande inkomsten helt eller delvis är att hänföra till anställning, skall årsarbetstiden beräknas på grundval av enbart det antal arbetstimmar som den försäkrade kan antas ha i ifrågavarande förvärvsarbete under utbildningstiden.

För en försäkrad som får sådan behandling eller rehabilitering som avses i 7 b § eller 22 kap. 7 § och som under denna tid får livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning enligt en annan författning skall försäkringskassan, vid sjukdom under den tid då livränta betalas ut, beräkna sjukpenningen på en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade kan antas få under denna tid.

För en försäkrad som avses i 10 c § första stycket 1 eller 2 skall dock under studieuppehåll mellan vår- och hösttermin, då den försäkrade inte uppbär studiesocial förmån som anges i tredje stycket 1, sjukpenningen beräknas på den sjukpenninggrundande inkomst som följer av första–tredje styckena, om sjukpenningen blir högre än sjukpenning beräknad på den sjukpenninggrundande inkomsten enligt fjärde stycket.

Fjärde stycket tillämpas även för försäkrad som avses i tredje stycket 6 när den försäkrade genomgår grundutbildning som är längre än 60 dagar.

Omprövning av sjukpenningförsäkringen enligt första stycket a skall ej omfatta ändring av den försäkrades inkomstförhållanden på grund av sådant förvärvsarbete som avses i 16 kap. 15 §.

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 6 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt bet. 1999/2000:SkU2 Utskottets förslag

2 kap.

6 §

Pensionsgrundande inkomst av annat förvärvsarbete är

1. inkomst av en sådan närings- 1. inkomst av en sådan närings-
verksamhet *här i landet* som enligt 2 verksamhet som enligt 2 kap. 23 §
kap. 23 § inkomstskattelagen inkomstskattelagen (1999:000) utgör
(1999:000) utgör aktiv näringsverk- aktiv näringsverksamhet,
samhet,

2. tillfällig förvärvsinkomst av självständigt bedriven verksamhet,

3. ersättning för arbete för någon annans räkning i pengar eller andra skat-
tepliktiga förmåner,

4. sjukpenning och rehabiliteringspenning enligt lagen (1962:381) om all-
män försäkring samt sjukpenning enligt lagen (1976:380) om arbetsskade-
försäkring eller motsvarande ersättning som har utgetts enligt annan författ-
ning eller på grund av regeringens förordnande, i den utsträckning ersätt-
ningen har trätt i stället för inkomst som anges i 1–3,

5. stipendium som enligt 11 kap. 46 § inkomstskattelagen skall tas upp
som intäkt i inkomstslaget tjänst.

Första stycket gäller endast i den utsträckning inkomsten inte skall räknas
som inkomst av anställning, såvida inte inkomsten utgör ersättning för utfört
arbete från ett handelsbolag eller en europeisk ekonomisk intressegruppering
till en delägare i handelsbolaget respektive en medlem i intressegruppering-
en.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001 och tillämpas första gången vid
fastställande av pensionsgrundande inkomst för år 2001.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt bet. 1999/2000:SfU1 Utskottets förslag

1 §

För barn, som är svensk medborgare och bosatt i riket, skall av allmänna medel såsom bidrag till barnets uppehälle och uppfostran lämnas allmänt barnbidrag med 10 200 kronor om året i enlighet med vad nedan närmare stadgas.

Allmänt barnbidrag skall också lämnas för här i riket bosatt barn, som inte är svensk medborgare, om barnet eller någon av föräldrarna sedan minst sex månader vistas i riket. Detta gäller dock inte för tid då dagersättning enligt 17 § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. lämnas till barnet.

Ett barn som lämnar Sverige skall fortfarande anses vara bosatt här, om utlandsvistelsen är avsedd att vara längst sex månader. Medföljande barn till den som av en statlig arbetsgivare sänds till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning, skall under utsändningstiden anses bosatta i Sverige. Medföljande barn till en person, som i annat fall är anställd i utlandet av svenska kyrkan, ett svenskt trossamfund, ett organ som är knutet till ett sådant samfund eller en svensk ideell organisation som bedriver biståndsverksamhet, skall fortfarande anses bosatta här, om utlandsvistelsen är avsedd att vara längst tre år.

För barn, som är bosatt i Sverige, skall av allmänna medel såsom bidrag till barnets uppehälle och uppfostran lämnas allmänt barnbidrag med 10 200 kronor om året i enlighet med vad nedan närmare stadgas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

2. Äldre bestämmelser tillämpas fortfarande i fråga om barnbidrag för tid före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs att 1 och 5 §§ lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Utskottets förslag

1 §¹

Bostadstillägg enligt denna lag lämnas till den som är bosatt i Sverige samt uppbär

1. ålderspension, förtidspension, omställningspension, eller särskild efterlevandepension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,
2. hustrutillägg enligt lagen (1994:309) om hustrutillägg i vissa fall då make uppbär folkpension,
3. änkepension med stöd av övergångsbestämmelserna till lagen (1988:881) om ändring i lagen om allmän försäkring, eller
4. pension enligt lagstiftningen i en stat som ingår i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bostadstillägg lämnas också till den vars förtidspension har vilandeförklarats enligt 16 kap. 16 § lagen om allmän försäkring.

Bostadstillägg lämnas inte till pensionär som enbart uppbär ålderspension för tid före den månad han fyller 65 år.

Särskilt bostadstillägg kan lämnas enligt 7 § till pensionär som uppbär bostadstillägg enligt denna lag.

Särskilt bostadstillägg kan lämnas enligt 7 § till pensionär som uppbär bostadstillägg enligt denna lag. Särskilt bostadstillägg skall dock inte lämnas till den vars förtidspension helt har vilandeförklarats enligt 16 kap. 16 § lagen om allmän försäkring.

5 §²

Storleken av det bostadstillägg som lämnas är beroende av pensionärens årsinkomst. Med årsinkomst avses i denna lag den inkomst, för år räknat, som någon kan antas komma att erhålla under den närmaste tiden.

Som årsinkomst räknas inte

1. allmänt barnbidrag,
2. folkpension,
3. tilläggspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring till den del pensionen föranlett minskning av pensionstillskott enligt 3 § lagen (1969:205) om pensionstillskott eller av barntillägg enligt 9 kap. 1 § sista stycket lagen om allmän försäkring i detta lagrumms lydelse vid utgången av år 1989,
4. livränta som avses i 17 kap. 2 § lagen om allmän försäkring i vad den enligt samma lagrum avdragits från pension eller understöd som någon på grund av släktskap eller svägerlag kan vara föranledd att utge,

¹ Senaste lydelse 1995:1486.

² Senaste lydelse 1997:1313.

5. vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973:349) eller lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa,

6. studiehjälp och studiemedel enligt studiestödslagen,

7. för den vars förtidspension helt har vilandeförklarats enligt 16 kap. 16 § lagen om allmän försäkring, ett belopp som motsvarar ett för den försäkrade beräknat belopp av hel folkpension i form av förtidspension enligt lagen om allmän försäkring och pensionstillskott till förtidspension enligt lagen om pensionstillskott,

8. socialbidrag,

9. bostadsbidrag enligt lagen (1993:737) om bostadsbidrag,

10. familjebidrag enligt familjebidragsförordningen (1991:1492),

12. ersättning som avses i lagen (1971:118) om skattefrihet för ersättning till neurosedynskadade.

Som årsinkomst skall inte heller räknas inkomst som är avsedd att vara en kostnadsersättning.

Avdrag från årsinkomsten får göras på sådant sätt som anges i 33 § 1 mom. kommunalskattelagen för kostnader som hänför sig till intäkt av tjänst i den mån sådan inkomst ingår i årsinkomsten samt för underhållsbidrag till före detta make i den utsträckning som anges i 46 § samma lag.

Avdrag från årsinkomsten får göras på sådant sätt som anges i 12 kap. inkomstskattelagen (1999:000) för kostnader som hänför sig till inkomstlaget tjänst i den mån sådan intäkt ingår i årsinkomsten samt för underhållsbidrag till före detta make i den utsträckning som anges i 62 kap. 7 och 9 §§ samma lag.

För den som uppbär partiell förtidspension skall vid inkomstberäkningen bortses från ett belopp som motsvarar skillnaden mellan

a) ett för den försäkrade beräknat belopp av hel förtidspension jämte däremot svarande pensionstillskott, beloppet i förekommande fall beräknat med beaktande av bestämmelserna i 17 kap. 2 § lagen om allmän försäkring och

b) den utgående förtidspensionen jämte pensionstillskott.

Värdet av naturaförmåner skall uppskattas efter regler som fastställs av regeringen.

Avkastning av förmögenhet skall anses utgöra fem procent av förmögenhetsvärdet för år räknat. Vid beräkning av förmögenhets avkastning skall dock denna höjas med tio procent av det belopp, varmed förmögenheten överstiger för den som är gift sextiotusen kronor, och för annan sjuttiofemtusen kronor. Vid beräkning av förmögenhet skall värdet av sådan privatbostadsfastighet eller *privatbostad* som avses i 5 § kommunalskattelagen och som utgör pensionärens permanentbostad inte beaktas. För pensionär som har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma gälla i fråga om värdet av

Avkastning av förmögenhet skall anses utgöra fem procent av förmögenhetsvärdet för år räknat. Vid beräkning av förmögenhets avkastning skall dock denna höjas med tio procent av det belopp, varmed förmögenheten överstiger för den som är gift sextiotusen kronor, och för annan sjuttiofemtusen kronor. Vid beräkning av förmögenhet skall värdet av sådan privatbostadsfastighet eller *privatbostadsrätt* som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen och som utgör pensionärens permanentbostad inte beaktas. För pensionär som har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma

privatbostadsfastighet eller privatbostad som utgör permanentbostad för pensionärens make.

gälla i fråga om värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostad som utgör permanentbostad för pensionärens make.

I fråga om makar skall årsinkomsten för envar av dem beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda årsinkomst. Vid tillämpning av sjunde stycket skall i sådant fall värdet av förmögenhet beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda förmögenhet.

Årsinkomsten avrundas för envar pensionsberättigad till närmast hela tiotal kronor.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

2. Äldre bestämmelser i 5 § fjärde och sjunde styckena tillämpas fortfarande i fråga om bostadstillägg för tid före den 1 januari 2001.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt bilaga 6

Utskottets förslag

1 §

Bostadstillägg enligt denna lag lämnas till den som är bosatt i Sverige samt uppbär

Bostadstillägg enligt denna lag lämnas till den som uppbär

1. ålderspension, förtidspension, omställningspension, eller särskild efterlevandepension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,

2. hustrutillägg enligt lagen (1994:309) om hustrutillägg i vissa fall då make uppbär folkpension,

3. änkepension med stöd av övergångsbestämmelserna till lagen (1988:881) om ändring i lagen om allmän försäkring, eller

4. pension enligt lagstiftningen i en stat som ingår i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bostadstillägg lämnas också till den vars förtidspension har vilandeförklarats enligt 16 kap. 16 § lagen om allmän försäkring.

Bostadstillägg lämnas inte till pensionär som enbart uppbär ålderspension för tid före den månad han fyller 65 år.

Särskilt bostadstillägg kan lämnas enligt 7 § till pensionär som uppbär bostadstillägg enligt denna lag. Särskilt bostadstillägg skall dock inte lämnas till den vars förtidspension helt har vilandeförklarats enligt 16 kap. 16 § lagen om allmän försäkring.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

2. Äldre bestämmelser tillämpas fortfarande i fråga om bostadstillägg för tid före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt bilaga 6

Utskottets förslag

5 §

Storleken av det bostadstillägg som lämnas är beroende av pensionärens årsinkomst. Med årsinkomst avses i denna lag den inkomst, för år räknat, som någon kan antas komma att erhålla under den närmaste tiden.

Som årsinkomst räknas inte

1. allmänt barnbidrag,
2. folkpension,
3. tilläggspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring till den del pensionen föranlett minskning av pensionstillskott enligt 3 § lagen (1969:205) om pensionstillskott eller av barnstillägg enligt 9 kap. 1 § sista stycket lagen om allmän försäkring i detta lagrumms lydelse vid utgången av år 1989,

4. livränta som avses i 17 kap. 2 § lagen om allmän försäkring i vad den enligt samma lagrum avdragits från pension eller understöd som någon på grund av släktskap eller svågerlag kan vara föranledd att utge,

5. vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973:349) eller lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa,

6. studiehjälp och studiemedel enligt studiestödslagen,

6. studiehjälp och studiemedel enligt studiestödslagen (1999:000),

7. för den vars förtidspension helt har vilandeförklarats enligt 16 kap. 16 § lagen om allmän försäkring, ett belopp som motsvarar ett för den försäkrade beräknat belopp av hel folkpension i form av förtidspension enligt lagen om allmän försäkring och pensionstillskott till förtidspension enligt lagen om pensionstillskott,

8. socialbidrag,

9. bostadsbidrag enligt lagen (1993:737) om bostadsbidrag,

10. familjebidrag enligt familjebidragsförordningen (1991:1492),

12. ersättning som avses i lagen (1971:118) om skattefrihet för ersättning till neurosedynskadade.

Som årsinkomst skall inte heller räknas inkomst som är avsedd att vara en kostnadsersättning.

Avdrag från årsinkomsten får göras på sådant sätt som anges i 12 kap. inkomstskattelagen (1999:000) för kostnader som hänför sig till inkomstslaget tjänst i den mån sådan intäkt ingår i årsinkomsten samt för underhållsbidrag till före detta make i den utsträckning som anges i 62 kap. 7 och 9 §§ samma lag.

För den som uppbär partiell förtidspension skall vid inkomstberäkningen bortses från ett belopp som motsvarar skillnaden mellan

- a) ett för den försäkrade beräknat belopp av hel förtidspension jämte däremot svarande pensionstillskott, beloppet i förekommande fall beräknat med beaktande av bestämmelserna i 17 kap. 2 § lagen om allmän försäkring och
- b) den utgående förtidspensionen jämte pensionstillskott.

Värdet av naturaförmåner skall uppskattas efter regler som fastställs av re-

geringen.

Avkastning av förmögenhet skall anses utgöra fem procent av förmögensvärdet för år räknat. Vid beräkning av förmögens avkastning skall dock denna höjas med tio procent av det belopp, varmed förmögenheten överstiger för den som är gift sextiotusen kronor, och för annan sjuttiofemtusen kronor. Vid beräkning av förmögenhet skall värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen och som utgör pensionärens permanentbostad inte beaktas. För pensionär som har sin bostad i särskild boendeform skall det samma gälla i fråga om värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostad som utgör permanentbostad för pensionärens make.

I fråga om makar skall årsinkomsten för envar av dem beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda årsinkomst. Vid tillämpning av sjunde stycket skall i sådant fall värdet av förmögenhet beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda förmögenhet.

Årsinkomsten avrundas för envar pensionsberättigad till närmast hela tiotal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001. Den äldre lydelsen gäller fortfarande i fråga om studiestöd som beviljats enligt den upphävda studiestödslagen (1973:349) eller enligt övergångsbestämmelserna till studiestödslagen (1999:000).